

100. Stich
+ He: Jacobs Regenscap vdi Fyrbovine

patrem & filium & spm scm. Hinc g
ex donum testimonio & patre unū
uerū dñm dñm. & filio unum uerū
dñm. & spm scm unum uerum dñm. 7
simul patrem & filium & spm scm.
id ē simul ipsam trinitatē n̄ tres ue
ros deos: s̄ unum uerum dñm. An qm̄
addidit & quē misisti ihm xpm̄ sub
audiendum ē unū uerū dñm: & ordo
uerborū ē. ut ex & quē misisti ihm
xpm̄. cognoscant unum uerū dñm.
Cui ḡ tacuit de spū sc̄o. An qm̄ cō
quens ē. ut ubicunq; nominat unū
tantapaxem adhecat. ut p̄ hanc
paxem unum sit: tamē hoc intel
ligat etiā ipsa pax. quoniam n̄ come
muntur. Et tamē illo loco ap̄ls in
1. cor. 12. ubi dicitur. spm̄ scm̄ &
c. ubi intelligit ubi ait. Omnia
uero. nos autem xpi. xpc autē dñi. &
c. Caput mulieris uir. caput
ecclesie. caput autem xpi dñs. Sed
maius si dñs non nisi omnia simul
quom̄ caput xpi dñs. id ē xpi tri
nitatis. cum trinitate sit xpc ut sit
trinitas. An quod ē pat̄ cum filio. ca
put ē ei quod ē solus filius. Cū filio
enim pater dñs. solus autē fili xpc ē
maxime quia iā xpc uerbu caro fa
ctum loquitur. Sedm̄ quā humi
litate eius etiam maior ē pat̄ sicut
dicit. qm̄ pater maior me ē. ut hoc
ipsum dñm ēē quod illi cū patre unū

54
principale hominis. idē tanq̄m caput
humane substantie. cum ipse homo
cum mente sit homo. cur n̄ multo ē
gruentius multoq; magis ubi cō pa
tre qd̄ simul dñs ē caput xpi. Quis
xpc homo nisi cum uerbo qd̄ caro fa
ctum ē. intelligi n̄ possit. S̄ hoc ut
iam diximus. aliquanto diligentē
p̄tea considerabimus. Hē autē eq̄li
tas trinitatis. & una eademq; sub
stantia quantū breuit̄ potuimus
demonstrata ē. ut quōquo m̄ se ha
beat ista questio. quam discutendā
actiore intentione distulimus. ni
hil impediāt. quom̄ fatram̄ sumā
equalitatem patris & filii & sp̄s sc̄i.

idē cum uellet
breuissime singularum in ē
nitate p̄sonarum insinuare p̄pria
eternitas inquit in patre. species in
imagine. usus in munere. Et q̄a n̄
mediocri auctoritate in tractatōe
scripturarū & assertionē fidei uir
excitat. hylarius enim hoc in libris
suis posuit. horū uerborū id ē pat̄
& imaginis. & m̄neris. et̄nitati
& spectaci & usus. abditā scripturā
intelligentiā. q̄ntū ualeo n̄ cū secy
tūm arbitror in explicatōis uocabū
lo. nisi qd̄ pater n̄ h̄t pat̄ de q̄ sit.
fili aū de patre ē ut sit. atq; ut illi
coeternus sit. Imago enī si p̄fecte
implet illud cui imago ē ipsa co

Norrland
1554.
Nº 15

equatur ei. non illud imaginis sue
In qua imagine specie nominavit.
credo propter pulcritudinem ubi iam est
tanta congruentia et prima equalitas.
et prima similitudo. nullam
re disticiens. et nullo modo inaequalis
et nulla ex parte dissimilis: sed ad
identidem respondens ei cuius ima-
go est. Vbi est prima et summa vita
cuius est aliud uiuere et aliud esse. sed
idem et esse et uiuere. Et primus ac
summus intellectus cuius est aliud ui-
uere. et aliud intelligere. sed id quod est
intelligere hoc uiuere. Hoc esse est
unum omnia. tanquam uerbum perfectum
cuius non desit aliquid. et ars quaedam
omnipotentis atque sapientis dei. ple-
na omnium rationum inuentum inco-
mutabilem. et omnis unum in ea. sicut
ipsa unum de uno. cum quo unum
Ibi nouit omnia deus: que fecit per ip-
sam. Et ideo cum decedant et suc-
cedant tempora. non decedit aliquid
ut succedit scientie dei. Hinc hec
que creata sunt ideo sciunt a deo quia
facta sunt. ac non potius a deo facta sunt ut
mutabilia. quia immutabiliter
a deo sciunt. Ille ergo ineffabilis quodammodo
plexus patris et imaginis. non est sine per-
fectione. sine caritate. sine gau-
dio. Illa ergo dilectio. delectatio. feli-
citas ut beatitudo. si tam aliquid huma-
na uoce digne deus uisus ab illo appel-
latus est breuiter. et est in trinitate
spiritus sanctus. scilicet genitoris geniti que sua

uitas ingenia largitate atque ubera-
te profundens omnes creaturas pro
captu earum. ut ordine suum tene-
ant. et locis suis adquiescant. hec
ergo omnia que a te diuina facta sunt
et unitatem quendam in se ostendunt. et
speciem et ordinem. Quicquid enim
horum est: et unum aliquid est. sicut sunt nature
corporum ingenia que animarum. et aliquid
specie formatum sicut sunt figure ut
qualitates corporum. ac doctrine ut
artes animarum. et ordinem aliquem
petit aut tenet. sicut sunt pondera
ut collocationes corporum. et amores
aut delectationes animarum. Cete-
rum in illa summa trinitate tantum
est una quantum tres simul. nec plus
aliquid sunt due quam una. Oportet
ergo ut creatorem per ea que facta sunt intelli-
ctum conspicientes trinitatem intelli-
gamus. cuius increata quantum dignum est
apparet uestigium. In illa enim di-
tate summa origo est rerum omnium
et perfectissima pulcritudo. et beatis-
sima delectatio. Ita que illa tanta et ase-
mucose detrimari uidentur. et in se
infinita sunt. Sed hic inter corporis
non tantum est una quantum tres simul. et
plus aliquid sunt due quam una res.
Ceterum in summa trinitate tantum
est una quantum tres simul sunt. nec plus
aliquid sunt due quam una. et in se in-
finita sunt. ita et singula sunt in singu-
lis. et singula in omnibus. et omnia
in omnibus. et unum omnia. Qui ui-

arbores dicimus. Laurū ū & myr-
 tam & oleam tantū tres arbores
 ut tres substantias. aut tres natās
 Atq; ita tres lapides. etiam tā cor-
 pora. Lapidem ū & lignū & ferrū
 tantum tā corpora. ut si quo etiā
 superiore generali nomine dici pos-
 se. Pater ḡ & filius & sp̄s sc̄s qm̄ t̄
 s̄: queramus qd̄ tres s̄. quid com-
 mune habeant. Non enim comu-
 ne illi ē id qd̄ pater ē: ut inuicē s̄
 sint patres sicut amici cū relatiue
 ad alterutq; dicant̄. poss̄ dici t̄
 amici qd̄ inuicē s̄ s̄. S; autē hoc
 ibi. qd̄ t̄m pater ibi pat̄. nec duoz pa-
 ter. s; unici filii. Nec tres filii. cum
 pater ibi n̄ sit filius nec sp̄s sc̄s. Nec
 tres sp̄s sc̄i. qd̄ & sp̄s sc̄s p̄p̄a signifi-
 catione qua etiā donū dī dī. nec
 pat̄ nec filius. Quid ḡ tres? Si
 enim tres p̄sonę. commune ē eis
 id quod p̄sona ē. & speciale hoc
 aut generale nom̄ ē eis si consuetu-
 dinem loquendi respiciū. S; ubi
 ē nature nulla diūsitas. ita gene-
 raliter enuntiat̄ aliqua plura. ut
 etiam specialit̄ enuntiat̄ possint
 Nature enim differentia facit. ut
 laurus & myr̄ & olea. aut equi
 aut bos aut canis n̄ dicant̄ specia-
 li nomine. istę tres lauri. aut illi
 tres boues. s; generali. & istę tres
 arbores. & illa tria animalia.
 Hic ū ubi nulla ē cēntię diūsita
 oportet ut speciale nom̄ habeas

hec tria. qd̄ tam̄ inuenit̄. Nā p̄-
 sona generale nom̄ ē: in tantum
 ut etiā homo possit hoc dici. cū
 tantum inter sit inter hominē
 & d̄m. Deinde in ipso generali
 uocabulo. si p̄p̄ta dicim̄ tres p̄so-
 nas. quia commune ē eis id qd̄ p̄-
 sona ē: alioquin nullo m̄ possit ita
 dici. quēadmodū n̄ dicunt̄ tres fi-
 lii quia n̄ commune ē eis id qd̄ ē
 filius. cur n̄ etiā tres deos dicimus?
 Certē enim qd̄ pater p̄sona. & fili-
 p̄sona. & sp̄s sc̄s p̄sona. idō tres p̄-
 sonę. Quia ḡ pater d̄s & fili-
 & sp̄s sc̄s d̄s. cur n̄ tres d̄i? Aut
 qm̄ p̄p̄t ineffabilem̄ conuentionē
 hec tria simul unus d̄s. cur n̄ etiā
 una p̄sona. ut ita n̄ possim̄ dicere
 tres p̄sonas. qm̄uis singulā qm̄q;
 appellemus p̄sonā. quēadmodū
 n̄ possumus dicē tres d̄os. qm̄uis si-
 gulum quēq; appellem̄ d̄m. siue
 pat̄ siue filium siue sp̄m̄ sc̄m.
 An quia scriptura n̄ dic̄ tres d̄os?
 S; nec tres p̄sonas aticubi scriptu-
 ram commemorare inuenim̄. An
 quia nec tres nec unā p̄sonā sc̄ptā
 dic̄t hec tria? Legim̄ enī p̄sonā
 d̄m n̄ p̄sonā d̄m. Propt̄ea licet
 loquendi & disputandi necessi-
 tate tres p̄sonas dicē. n̄ qd̄ sc̄ptā
 dic̄t. s; quia scriptura n̄ contradi-
 cit. Si autē dicerem̄ tres d̄os. c̄t̄
 diceret scriptura dicens. Audi
 ist̄: d̄s d̄s tuus d̄s un̄ ē. Cur

¶ Tres eētias non nec dicitur
similiter scriptura sicut n̄ dicitur
ita nec contradicitur. Nam
eētia si speciale nōm̄ ē
commune tribus cur n̄ dicitur
tres eētias sic abrahā. ysaac. &
iacob. tres homines. q̄a homo
speciale nōm̄ ē commune oībus
hominibus. Si autē speciale
nomen n̄ ē eētia s; generale. q̄a
homo & pecus. & arbor. & sidus
& angls dī eētia cur n̄ dicuntur
iste tres eētias sicut tres equi di
cuntur tria animalia. & tres lay
ni dicuntur tres arbores. & tres
lapides tria corpora. Aut si p̄
ter unitatē trinitatis n̄ dicun
tur tres eētias s; una eētia. cur
n̄ p̄t̄ unitatē eandem n̄ dicun
tur tres substantias ut t̄
p̄sona. s; una substantia & una
p̄sona. Quam enī ē illi cōmu
ne nōm̄ eētias ita ut singulus
quisq; dicatur eētia. tā illi cō
mune ē ut substantias ut p̄so
ne uocabulum. Qd̄ enī de p̄so
nis scdm̄ nr̄am hoc de substantias
scdm̄ grecorū consuetudinē ea q̄
diximus oportet intelligi. Sic
enim dicunt illi tres substantias
unam eētiam. quēadmodū nos
dicimus tres p̄sonas. unā eētiam
ut substantiam. **viii.**

Quid ā restat? An ut fate
amur loquendi necessitate

parta hęc uocabula cum op̄ eēt
copiose disputationis aduētū in
dialuel errores hereticorū. Quoniam
enim conaretur humana inopia
loquendo p̄ferre ad hominē scilicet
qd̄ in secretario mētis p̄ captū tenet
de dño dō creatore suo siue p̄ p̄
fidem. siue p̄ qualemcūq; intel
ligentiam timuit dicere tres eētias.
ne intelligeret in illa summa
quantitate ulla diuinitas. Rursum
non eēt tria quęclā n̄ poterat. dicitur
qd̄ sabellius quia dixit in heretico
lapsus ē. Certissime quippe ex
de scripturis cognoscit q̄a p̄te
dendum ē. & aspectum mētis in di
bitata p̄ceptione p̄struere. & p̄
t̄re eēt & filium & sp̄m̄ sc̄m̄. nec
dem filiū eēt q̄ pater ē. nec sp̄m̄
eundem patre eēt ut filiū. Qu
uit quid tria diceret. & dixit in
stantias siue p̄sonas. quibus nom
inibus n̄ diuinitatē intelligi uoluit
s; singularitatē noluit. Ut in
unitas intelligat ibi. ex eo q̄
una eētia. s; & trinitas. ex eodē
dicuntur tres substantias ut p̄sonas.
Nā si hoc ē dō eēt q̄ substantias
n̄ erant dicendę tres substantias
ut n̄ dicuntur tres eētias. quēadmo
dum q̄a hoc ē dō eēt quod sap. n̄
n̄ tres eētias. ita nec tres substan
cias dicimus. Sic enī q̄a hoc
ē dñm̄ eēt q̄d̄ eēt. tā tres eētias
tres dōs dicuntur n̄ ē. Si autē

Entmē

